

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
toimisto@birdlife.fi - www.birdlife.fi

Vastaanottaja:
Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@gov.fi / [lausuntopalvelu](https://lausuntopalvelu.fi)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetuserinnoksesta koskien haahkan metsästyksen rajoittamista (VN/10795/2025, päivätty 17.4.2025)

BirdLife Suomi kiittää maa- ja metsätalousministeriötä lausuntopyynnöstä ja toteaa asiasta seuraavaa:

Ministeriö esittää erittäin uhanalaisen haahkan metsästystä rajoitettavaksi seuraavan kolmen vuoden ajaksi siten, että syysmetsästys kielletään kokonaan, mutta haahkakoiraiden metsästys sallitaan haahkan pesimäaikaan 1.6.-15.6 koko rannikkoalueen kattavalla ulkosaaristovyöhykkeellä.

BirdLife Suomi pitää välttämättömänä, että erittäin uhanalaisen haahkan metsästystä rajoitetaan. Ministeriön esitys metsästyksen rajoittamiseksi on siten periaatteessa oikean suuntainen, koska se rajoittaa metsästystä. Esitys on kuitenkin riittämätön ja linnustonsuojelulle, haahkan suojelu mukaan lukien, vahingollinen, eikä sitä tule saattaa voimaan nykyisessä muodossaan.

Esitämme ministeriölle **ensisijaisesti**, että:

- ministeriö muuttaa lausunnolla olevaa asetusta siten, että uhanalaisen haahkan metsästys kielletään kokonaan seuraavan kolmen vuoden ajaksi lukuun ottamatta vanhojen haahkakoiraiden syysaikaista metsästystä: Asetuksen 1 § muutetaan seuraavaan muotoon: *"Naarashaahkan ja saman vuoden poikasten metsästys on kielletty koko maassa elokuun 20 päivän kello 12:sta joulukuun 31 päivään, ja uroshaahkan metsästys on kielletty koko maassa kesäkuun 1. päivästä elokuun 31 päivään."*
- ministeriö ryhtyy lisäksi välittömiin toimenpiteisiin metsästysasetuksen 24 § muuttamiseksi. Metsästysasetuksen 24 §:n yleiset rauhoitusajat muutetaan seuraavasti: poistetaan kohta 17): *"uroshaahka tammikuun ensimmäisestä päivästä toukokuun 31 päivään;"* ja kohta 18) muutetaan seuraavaan muotoon: *"alli, haahka, tukkakoskelo ja isokoskelo tammikuun 1 päivästä elokuun 31 päivään;"*

Esitämme ministeriölle **toissijaisesti**, että:

- Mikäli ministeriö katsoo perustelluksi sallia asetuksella haahkan kesämetstästyksen, ministeriön tulee muuttaa asetuksen 1 §:ä seuraavasti: Luonnoksen 1 § 1. momentin ilmaus *"...metsästys on sallittu lukuun ottamatta sellaisia saaria ja luotoja, joilla esiintyy naarashaahka poikasineen tai on etelänkiisla-, riskilä- tai ruokkiyhdyksunta"* tulee muuttaa muotoon *"...metsästys on sallittu lukuun ottamatta sellaisia saaria ja luotoja, joilla pesii lintuja tai joiden rantavesissä on lintupoikueita."*

1. Perustelut

1.1. Ensisijainen esitys

Ensisijaisena esittämiemme muutosten jälkeen Suomen metsästyslainsäädäntö olisi haahkan osalta sekä kestävän metsästyksen periaatteiden että lintudirektiivin vaatimusten mukainen. Lintudirektiivin 7 artikla kieltää yksiselitteisesti metsästämisestä lajien lisääntymisaikana.

EU:n yhteenvedossa ”*Lintudirektiivin nojalla metsästettävät lintulajit – Tieteellinen yleiskatsaus lintujen pesimäalueille paluuta koskevasta kausista ja lisääntymiskausista jäsenvaltioissa*” haahkan lisääntymiskauden todetaan jatkuvan Suomessa huhtikuun alusta elokuun loppuun.

Periods of prenuptial migration and reproduction																																				
Month	J	A	N	F	E	B	M	A	R	A	P	R	M	A	Y	J	U	N	J	U	L	A	U	G	S	E	P	O	C	T	N	O	V	D	E	C
Decade	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
FIN																																				

Kuva: haahkan kevätmuutto ja lisääntymiskausi Suomessa (sininen) Lintudirektiivin nojalla metsästettävät lintulajit – Tieteellinen yleiskatsaus lintujen pesimäalueille paluuta koskevasta kausista ja lisääntymiskausista jäsenvaltioissa – dokumentin mukaan.

1.2. Toissijainen esitys

Toissijaisesti esittämälläme vaihtoehdolla voidaan minimoida kesäkuisen metsästyksen haitalliset vaikutukset haahkan ja muiden saaristolintujen pesinnöille sekä riskit rikkoa luonnonsuojelulakia asetustekstin epäselvyyden vuoksi.

Haahkan pesinnän ajoitus on muuttunut ja yhä suurempi osa haahkanaaraista aloittaa pesinnän myöhään toukokuussa ja jopa vasta kesäkuussa, kun pesää suojaavaa kasvillisuutta on enemmän. Pesimäaikataulussa tapahtuneen muutoksen vuoksi kesäkuun alkupuoliskolla on yleisesti hautovia naaraita. Useimmat saariston muut pesimälajit pesivät verraten myöhään, ja pesinnät ovat häirinnälle herkimmissä vaiheissa kesäkuun alkupuoliskolla. Haahkakoiraiden kesämetästäys tuottaa häiriötä ja pesintävahinkoja erityisesti muun saaristolinnuston kuin haahkan pesinnöille, esimerkiksi useille vesilintu-, loki- ja kahlaajalajeille.

Asetusluonnoksessa metsästäys kielletään sen aiheuttaman häirinnän vuoksi saarilla ja luodoilla, joilla esiintyy naarashaahka poikasineen tai on etelänkiisla-, ruokki- tai riskiläyhdykskunta. Ministeriön asetuseruonnoksen sanamuodon perusteella on ymmärrettävissä, että metsästäys olisi kiellettyä vain niillä paikoilla, joilla pesii yhdyskunnissa ruokkilintuja tai joiden rantavesissä uiskentelee haahkapoikueita. Metsästäys aiheuttaa häiriötä ja on tämän vuoksi luonnonsuojelulailla yksiselitteisesti kiellettyä kaikilla saarilla ja luodoilla, joilla pesii mitä tahansa lintulajeja tai joiden rantavedessä on mitä tahansa poikueita.

Viittaamme Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksiin 2022:37 (11.3.2022, taltionumero H792) ja 2015:124 (27.8.2015, taltionumero 2253) ja toteamme, ettei haahkan metsästäminen ole kesäkuussa juuri koskaan mahdollista ilman luonnonsuojelulain rikkomista. Oikeuskäytännön mukaan lintujen pesintää häiritsevää toimintaa on pidettävä tahallisen häiritsemisenä, vaikka toiminnan varsinaisena tavoiteltuna tuloksena ei ole häiritseminen.

Monet saaristolintulajit, kuten tiirat, pesivät myös avoimilla pienehköillä luodoilla. Vain ne luodot, joiden ylitse aallot lyövät kovassa merenkäynnissä ovat vailla pesimälinnustoa. Vain niillä metsästäminen voi olla häirintää koskevan oikeuskäytännön mukaan mahdollista, mikäli ne sijaitsevat metsästyksen aiheuttaman häiriön suhteen riittävän kaukana luodoista ja saarista, joilla on pesimälinnustoa, ja mikäli niiden läheisyydessä ei ole poikueita tai muita ruokailevia ja levähtäviä lintuja.

Pidämme ministeriön velvollisuutena laatia asetus sitten, ettei se luo käsitystä, että vain neljän lajin pesinnän häiritseminen metsästyksellä olisi kiellettyä, kun lain mukaan on kiistatonta, että kaikkien lajien pesinnän häirintä on kielletty.

Mikäli maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa asetuksen esitetyssä muodossaan, pidämme ministeriön velvollisuutena, että se varmistaa oman hallinnonalansa viranomaisten toiminnalla, kuten Suomen riistakeskuksen

laajalla ja kaikki metsästäjät tavoittavalla viestinnällä, sen, että metsästäjät ovat tietoisia siitä, ettei metsästys ole sallittua, mikäli paikalla on mitään pesiviä lintuja tai poikueita lajiin katsomatta – huolimatta siitä, ettei tätä ole asetukseen kirjattu.

2. Yhteenveto

Mielestämme ministeriön tulee tarkastella haahkan metsästystä nyky-yhteiskunnan kestävän kehityksen vaatimusten pohjalta ja tukea luontokadon estämiseksi tehtävää työtä kaikilla mahdollisilla keinoilla, joihin kuuluu osaltaan haahkan kesämetstästyksestä luopuminen ja kaikkien lintulajien pesimärauhan kunnioittaminen. Haahkan pesimäaikaisen metsästyksen salliminen haittaa luonnonsuojelua, metsästyksen julkisuuskuvaa ja Suomen kansainvälistä mainetta.

Pyydämme ministeriötä toimimaan asetuksen jatkovalmistelussa edellä esittämämme mukaisesti.

BirdLife Suomen puolesta

Helsingissä 8.5.2022

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja